

58^{-ма} НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА
ОБЩИНСКИ КРЪГ
15.03.2009г.

VII клас

1зад. Разложете на прости множители израза $A = 7x^2 - 63x + 140$.

а) Докажете, че ако x е цяло число, то изразът A се дели на 14;

б) Нека m и n ($m < n$) са стойностите на x , за които стойността на израза A е 0.

Пресметнете стойността на израза: $M = \frac{2|m+n|}{3} - \frac{5|-m|}{4} + \frac{4n}{|m|}$

7 точки

2зад. На конкурсен изпит в едно училище се явили определен брой ученици. От тях 10% получили слаба оценка. Броят на учениците, получили отлична оценка, представлява $\frac{1}{3}$ от броя на учениците, получили слаба оценка. Останалите ученици, явили се на изпит, са 520.

а) Намерете колко ученици са се явили на конкурсен изпит;

б) В училището са приети само ученици, получили отлични и много добри оценки. Намерете в колко паралелки са разпределени приетите ученици, ако се знае, че броят на учениците, получили оценка среден, добър и много добър, е в отношение 6 : 4 : 3, и броят на учениците в една паралелка е не по-голям от 30 и не по-малък от 26.

7 точки

3зад. Даден е $\triangle ABC$, в който AM ($M \in BC$) и BN ($N \in AC$) са ъглополовящи. Ако MN е успоредна на AB и $\angle AMN$ е 36° по-малък от $\angle BAC$, то:

а) намерете ъглите на $\triangle AMN$;

б) намерете ъглите на $\triangle ABC$ и изразете дължината на отсечката NM в сантиметри, ако знаете, че $P_{ABMN} = 28$ см и $AB = c$ см.

7 точки

До областен кръг ще бъдат допуснати тези ученици, на които броят на точките е най-малко 16.

Време за работа – 4 часа.

Желаем Ви успех!

58^{-ма} НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА
ОБЩИНСКИ КРЪГ
15.03.2009г.

КРАТКИ РЕШЕНИЯ И УПЪТВАНИЯ

VII клас

1зад. Разлагане на $A = 7x^2 - 63x + 140 =$

$$= 7 \cdot (x^2 - 9x + 20) = \quad 0,5 \text{ точки}$$

$$= 7 \cdot (x^2 - 5x - 4x + 20) = \quad 0,5 \text{ точки}$$

$$= 7 \cdot (x \cdot (x - 5) - 4 \cdot (x - 5)) = \quad 0,5 \text{ точки}$$

$$= 7 \cdot (x - 4) \cdot (x - 5) = \quad 0,5 \text{ точки}$$

а) Ако x е цяло число, то $(x - 4)$ и $(x - 5)$ са последователни цели числа и точно едно от тях се дели на 2. Тъй като $A = 7 \cdot (x - 4) \cdot (x - 5)$, то A се дели на 7.2, т.е. на 14.

2 точки

б) Стойността на $A = 7 \cdot (x - 4) \cdot (x - 5)$ е 0, ако поне един от множителите $(x - 4)$ или $(x - 5)$ е равен на 0.

1 точка

Определяне на $m = 4$ и $n = 5$ ($m < n$)

1 точка

Намиране стойността на $M = \frac{2 \cdot |4 + 5|}{3} - \frac{5 \cdot |-4|}{4} + \frac{4 \cdot 5}{|4|} = 6$

1 точка

2зад. а) Изразяване на броя на учениците, получили слаба оценка - $10\% \cdot x$ и броя на учениците, получили отлична оценка - $\frac{1}{3} \cdot 10\% \cdot x$

1 точка

Съставяне на модел (уравнение) $10\% \cdot x + \frac{1}{3} \cdot 10\% \cdot x + 520 = x$

1 точка

Намиране на броя на учениците, които са се явили на конкурсен изпит $x = 600$

1 точка

б) Намиране броя на учениците със слаби оценки - $10\% \cdot 600 = 60$ и броя на учениците с отлични оценки $\frac{1}{3} \cdot 60 = 20$

1 точка

Съставяне на $6y + 4y + 3y = 520$ и намиране на $y = 40$

1 точка

Намиране броя на учениците с много добри оценки $3 \cdot 40 = 120$

1 точка

Намиране, че 140 ученици с отлични и много добри оценки ще се разпределят в 5 паралелки

1 точка

3зад. а) $\angle AMN$ и $\angle BAM$ са кръстни, следователно са равни, но $\angle BAM = \angle NAM$ (AM ъглополовяща) то $\angle AMN = \angle NAM$ (фиг. 1)

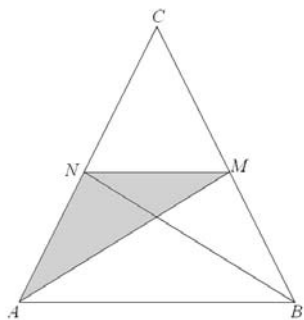
1 точка

Намиране на $\angle AMN = \angle NAM = 36^\circ$; $\angle AMN + 36^\circ = \angle BAC = 2 \cdot \angle AMN$

1 точка

Намиране на $\angle ANM = 108^\circ$

0,5 точки

фиг.1

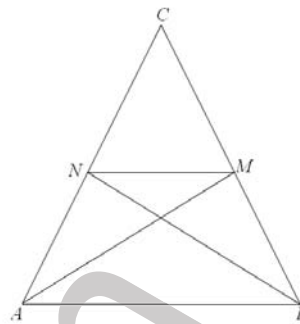
б) За доказване, че $AN = NM = BM$

За доказване, че $\angle BAC = \angle ABC = 72^\circ$

За намиране на $\angle ACB = 36^\circ$

Определяне на $NM = \frac{28-c}{3}$

(фиг. 3)

фиг. 3

1,5 точки

1,5 точки

0,5 точки

1 точка

math-bg.com